

Școli Prietenoase cu Natura

Ediția VI 2021 - 2022

15. Compostare – realizare cutie de compost

Se recomandă colectarea selectivă a deșeurilor pe mai multe categorii: deșeuri de hârtie/carton, plastic, metal, sticlă și deșeuri organice, care se depozitează în locurile special amenajate pentru fiecare tip de deșeu. Motivele sunt multiple:

- Degradarea deșeurilor se face în ritm diferit, unora le trebuie câteva sute de ani, altele nici măcar nu se degradează

Tip deșeu	Timp mediu de degradare
Banana	3 - 4 săptămâni
Punga de hârtie	1 lună
Pânza de bumbac	5 luni
Pânza de lână	1 an
Mucul de țigară	2 - 5 ani
Pielea de la încălțăminte	40 – 50 ani
Cauciucul de pe talpa pantofilor (PE)	50 – 80 ani
Cutia de conservă alimentară	80 – 100 ani
Doza de aluminiu	200 – 500 ani
Pungile de plastic	500 ani
Guma de mestecat	1000 de ani sau niciodată
Paharele de plastic de unică folosință	1 milion de ani
Recipient plastic (PET)	1 milion de ani
Polistiren	niciodată
Sticla	niciodată

- aruncate în locuri nepermise conferă un aspect inestetic peisajului
- au un impact negativ asupra vietăților: le imobilizează (ceea ce împiedică hrănirea lor și le fac vulnerabile în fața prădătorilor), le sufocă, le otrăvesc, contribuie la schimbarea comportamentului lor etc. Astfel, au fost semnalate cazuri de păsări sau mici mamifere, precum ariciul, prinse în pungile de plastic sau ambalajele diferitelor alimente, altele imobilizate de sforile aruncate la întâmplare, păsări acvatice moarte din cauza plasticului ingerat, cuiburi de păsări căptușite cu mucuri de țigări, cuiburi de păsări acvatice construite pe insule plutitoare de deșeuri, constituite mai ales din recipiente de plastic etc.

Resturile de mâncare aruncate sunt la fel de periculoase, din mai multe motive:

- o unele specii sunt incapabile să le digere, ceea ce duce la slăbirea și chiar moartea lor
- o contribuie la înmulțirea unor specii, precum rozătoarele, ciorile
- o atrag mamiferele mari de ex. ursul la ghețele de gunoi
- o reciclarea deșeurilor contribuie semnificativ la economisirea resurselor naturale și a energiei, de ex.:
  - o prin reciclarea unei tone de hârtie se salvează 17 copaci
  - o reciclarea hârtiei necesită cu 65% mai puțină energie și 80% mai puțină apă decât producția din lemn
  - o energia economisită prin reciclarea unui singur recipient de plastic alimentează un bec de 60 W timp de 6 ore
  - o prin reciclarea unei singure doze de aluminiu se poate economisi energia necesară funcționării unei televizor cca 3 ore și a unui bec de 100 W timp de 20 de ore
  - o reciclarea deșeurilor reduce cantitatea toxinelor eliberate în mediu: de ex. metalele grele se extrag din bateriile uzate și nu se infiltrează în sol și apă
  - o sticla poate fi reciclată la infinit: un borcan poate fi transformat la nesfârșit tot în ambalaj de sticlă

o recipientele PET colectate selectiv se pot transforma în ambalaje de plastic, dar și în îmbrăcăminte sau pot intra în componența pavajelor sau a țiglelor.

Deșeurile organice (resturi alimentare, deșeuri vegetale din grădină) se compostează într-o cutie de compost, care se realizează din plasă sau scânduri permițând aerului să circule prin deșeuri organice, dar în același timp împiedică dispersarea lor. Este de preferat să fie amplasată într-un colț al grădinii, direct pe sol și nu pe ciment pentru a facilita accesul organismelor responsabile cu descompunerea materialelor organice (resturi alimentare, deșeuri vegetale din grădină).